

EUROSTUDENT V

ZPRÁVA Z MEZINÁRODNÍHO SROVNÁNÍ PODMÍNEK STUDENTŮ
VYSOKÝCH ŠKOL V ČESKÉ REPUBLICE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ODBOR VYSOKÝCH ŠKOL,
31. KVĚTNA 2016

Obsah

1. Úvod	2
2. Základní demografické charakteristiky studentské populace	3
3. Typy a formy studia	5
4. Využití času.....	6
5. Peněžní příjmy a výdaje studentů	6
6. Mezinárodní mobilita	10
7. Domácí studium a aspirace	14
SEZNAM ZKRATEK	17
PŘÍLOHA	18

1. Úvod

Následující zpráva vychází z pravidelně realizovaného šetření EUROSTUDENT, které zkoumá sociální a ekonomické podmínky studentů v evropských zemích. Poslední, páté šetření proběhlo mezi léty 2012–2015 a zúčastnilo se jej celkem 29 zemí. Cílovou skupinou byli všichni studenti terciárního vzdělávání usilující o získání titulu/stupně vzdělávání v programech odpovídajících úrovním ISCED 5, v ČR ekvivalentní vzdělání na VOŠ, ISCED 6, ekvivalentní bakalářskému vzdělání, ISCED 7, odpovídající vzdělání magisterskému, a případně ISCED 8, odpovídající vzdělání doktorskému. Česká republika však do šetření nezahrnula studenty studující v programech na úrovni ISCED 5, tedy studenty VOŠ, a studenty na úrovni ISCED 8 – doktorandy. Šetření v České republice probíhalo na základě internetového dotazníku.

Šetření přineslo několik podstatných zjištění. Česká republika má jeden z nejvyšších podílů magisterských studentů (32 %) a druhý nejvyšší podíl kombinovaných/distančních studií (29 %). Česká kombinovaná/distanční studia jsou zároveň mnohem méně časově náročná než zahraniční part-time studia.

Čeští studenti tráví téměř nejvíce času prací při studiu a zároveň jich téměř nejvíce pracuje (necelé dvě třetiny): čas strávený prací je přitom na úkor jejich studia, především samostudia. Příjem z placeného zaměstnání je zároveň nejdůležitějším zdrojem jejich příjmu, což je v rámci ostatních evropských zemí značně neobvyklé. Čeští studenti získávají nejnižší veřejnou podporu vůbec. Zároveň však takřka neplatí poplatky za studium. I přes to svou finanční situaci jako závažnou nebo velmi závažnou hodnotí téměř nejnižší podíl studentů ze všech zemí, které se šetření zúčastnily.

V ČR je jeden z nejvyšších podílů studentů ze všech sledovaných zemí, kteří absolvovali zahraniční studijní zkušenost, definovanou ovšem také jako zahraniční stáž či jazykový kurz. Podíl studentů, kteří absolvovali studijní stáž na zahraniční vysoké škole, je však lehce podprůměrný. Na rozdíl od ostatních evropských zemí, především zemí původní evropské patnáctky, výuka v ČR takřka neprobíhá v cizím jazyce.

Čeští studenti jsou s domácím studiem nadprůměrně spokojeni a 64 % z nich chce studovat dál, což je téměř nejvíce ze všech evropských zemí. Nadprůměrně dobře hodnotí své šance na národním trhu práce, jsou však nejpesimističtější ze všech evropských studentů z hlediska svého uplatnění na mezinárodním trhu práce.

Tato zpráva je rozdělena na několik hlavních částí, které víceméně korespondují s rozložením hlavní zprávy šetření EUROSTUDENT. Zpráva obsahuje grafy z hlavní zprávy šetření a v příloze tabulky s dalšími relevantními daty.

2. Základní demografické charakteristiky studentské populace

- **Většina studujících na vysokých školách jsou ženy. V ČR tvoří 57 % všech studentů. Rozdíly na základě pohlaví se však stále projevují ve výběru studijních programů a oborů.**
- **Průměrný věk evropských studentů je 24 let. Čeští studenti jsou v průměru o něco starší: v průměru jim je 25 let, ovšem studenti mladší 25 let tvoří 72 % všech českých studentů.**
- **Nadpoloviční část studentů v ČR nemá rodiče s vysokoškolským vzděláním. Ve většině evropských zemí je tomu naopak.**
- **Většina studentů magisterských programů v ČR naopak pochází z rodin s terciárním vzděláním.**

Na vysokých školách studuje více žen než mužů, a to ve všech evropských zemích, s výjimkou Německa a Irska: v České republice tvoří ženy 57 % všech studentů. Tento poměr se však liší napříč skupinami studijních programů: na technických školách převažují muži a na humanitních oborech ženy. Česká republika patří mezi země, v nichž tento nepoměr není tak výrazný, přesto však ženy tvoří 66 % studentů humanitních oborů a pouze 30 % studentů oborů technických. (Viz Tab. 1 v Příloze.) Lze tak mluvit o „feminizaci vysokého školství“ napříč zeměmi, rozdíly na základě pohlaví se však stále uplatňují ve výběru studijních programů a oborů.

Průměrný věk vysokoškolských studentů v ČR je 25 let, což je o něco více než v průměru evropských zemí (cca 24,25 roku). 72 % českých studentů je však mladších 25 let, zhruba 16 % studentům je potom mezi 25 a 30 roky. Nejmladší studentskou populaci má Rusko, Ukrajina, Gruzie a Arménie, kde je průměrný věk 20 a 21 let, přičemž pouze 10 % studujících je starších 25 let. Spíše starší studentskou populaci mají severské země, kde je průměrný věk studentů 28 a 29 let, přičemž studenti starší 25 let tvoří ve Finsku, Norsku i Švédsku většinu (58 %, 52 %, 53 %).

Vzdělání dosažené rodiči studenta se považuje za faktor spojený se zvýhodněním či znevýhodněním studenta v jeho vzdělávací dráze. Mírně nadpoloviční část vysokoškolských studentů v ČR tvoří studenti, jejichž rodiče nemají terciární vzdělání. Obecně jsou v zemích, které se zúčastnily šetření (kromě Norska), podprezentováni studenti s nižším vzdělanostním statutem, neboť ve většině zemí tvoří větší část studujících s vysokoškolsky vzdělanými rodiči.

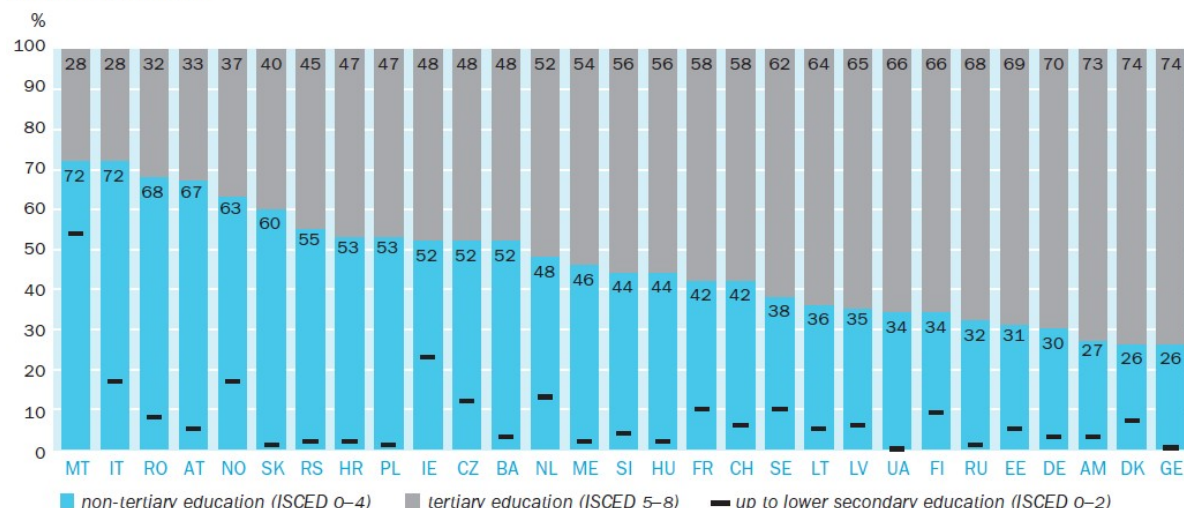
ČR tedy patří mezi země s vyšší mírou studentů z rodin bez vysokoškolského vzdělání. Zároveň se řadí mezi země s vyšší mírou studentů s rodiči, kteří dosáhli maximálně nižšího sekundárního vzdělání (dle klasifikace ISCED 2, ukončení ZŠ). Podobně jsou na tom Malta, Itálie, Irsko, ale částečně také Polsko a Slovensko. Vysoký podíl takových studentů může být dán poměrně malým zastoupením vysokoškoláků ve starších generacích a zároveň masifikací

vysokého školství jež byla v ČR nejvýraznější po přelomu tisíciletí a která v nových členských zemích EU (jako je např. ČR, Polsko a Maďarsko) proběhla později než v zemích západní Evropy. To lze vidět i na datech – ve srovnání se zeměmi západní Evropy (Dánsko, Nizozemí, Norsko, Německo) je podíl našich vysokoškoláků menší. Lze proto očekávat, že v následujících letech bude mobilita studentů v ČR a v „nových“ zemích EU vyšší a rostoucí, kdežto v západních zemích tento trend nebude tak patrný.

Graf 1: Podíl VŠ studentů podle vzdělání rodičů

Educational attainment of students' parents

Share of students (in %)

Rozdíly na základě vzdělání rodičů studenta lze vysledovat také v typu studijního programu, ve kterém studují. V magisterských programech téměř ve všech evropských zemích studuje většina studentů z rodin s terciárním vzděláním a téměř ve všech zemích je jejich podíl znatelně vyšší. V České republice je tento rozdíl zvláště výrazný: činí více než 10 p. b., stejně jako v Gruzii, v Nizozemí a v Rusku (tj. podíl studentů z rodin s nižším vzděláním se změní o více než 10 p. b. v magisterském stupni ve prospěch studentů z rodin s vysokoškolským vzděláním; viz Tab. 2 v Příloze).

3. Typy a formy studia

- 32 % českých studentů studuje v magisterských programech, což je jeden z nejvyšších podílů v evropských zemích.
- 29 % studentů v ČR studuje v rámci kombinovaného a distančního studia, což je druhý nejvyšší podíl mezi zkoumanými zeměmi.
- **Kombinovaná a distanční forma studia v ČR vyžaduje po studentech výrazně méně času než forma prezenční. Kombinovaná a distanční forma studia v ČR je v porovnání s part-time studiem v zahraničí výrazně méně náročná.**

32 % studentů v ČR studuje v magisterských studijních programech, což je v rámci zkoumaných zemí třetí nejvyšší podíl, po Švédsku (46 %) a Finsku (37 %). Dvě třetiny (68 %) všech studujících tvoří bakalářští studenti, což je mírně podprůměrný podíl. V České republice však nestudují žádní studenti v programech krátkého cyklu: ty existují zhruba ve třetině zemí, které se šetření zúčastnily, a v některých z nich v těchto programech studuje čtvrtina studentů.

29 % studentů v ČR studuje v kombinované nebo v distanční formě studia, což je téměř nejvíce mezi zeměmi, které se šetření zúčastnily. Je však třeba vzít v potaz, že naše kombinovaná a distanční studia byla pro účely šetření interpretována jako ekvivalent part-time studia v ostatních zemích a mezinárodní srovnání tím může být výrazně ovlivněno. Více studentů v kombinované či distanční formě studuje pouze v Polsku (36 %). Po ČR následuje Litva (26 %), Malta (26 %) a Chorvatsko (25 %). Ve Finsku je takových studentů 17 %, v Nizozemsku 11 % a v Německu pouze 1 %.

Intenzita studia v programech v kombinované a distanční formě je v ČR výrazně nižší než v programech prezenčních: zatímco 70 % prezenčních studentů tráví studiem více než 20 hodin týdně, v případě kombinovaného a distančního studia je to 20 %. Zahraniční srovnání je zde výrazně ovlivněno odlišnostmi mezi part-time studiem v zahraničí a kombinovaným/distančním studiem u nás: part-time studium ve všech ostatních zemích je náročnější, když v průměru zhruba polovina part-time studentů v zahraničí tráví studiem více než 20 hodin týdně.

4. Využití času

- **Čeští studenti v průměru vynakládají nejvíce času na placené zaměstnání ve srovnání s vyučováním a samostudiem. V rámci zkoumaných zemí totéž platí pouze o Maltě a Polsku.**
- **Při studiu pracují dvě třetiny českých studentů, což je třetí největší podíl v evropských zemích.**
- **Placené zaměstnání nejvíce zkracuje čas na samostudium: čeští studenti samostudiem tráví téměř nejméně času ze všech zkoumaných zemí.**

Většina (70 %) studentů napříč evropskými zeměmi věnuje nejvíce svého času vyučování (ve srovnání se samostudiem a placeným zaměstnáním). V České republice však, společně s Maltou a Polskem, studenti věnují nejvíce svého času zaměstnání: 14, resp. 19 hodin týdně v případě studentů z rodin bez vysokoškolského vzdělání. Např. ve Finsku studenti tráví prací 5, resp. 11 hodin týdně, v Německu 7, resp. 8 hodin. V zemích jako je Švédsko, Nizozemsko, Norsko, Dánsko a Rakousko studenti věnují nejvíce času samostudiu. Čeští studenti však samostudiu věnují téměř nejméně času ze zkoumaných zemí: konkrétně 9, resp. 10 hodin týdně v případě studentů z rodin bez vysokoškolského vzdělání. (Viz Tab. 3 v Příloze.)

Při studiu přitom pracují dvě třetiny českých studentů, což je téměř nejvíce ze zkoumaných zemí. Na rozdíl od většiny ostatních zemí přitom na zaměstnání při studiu nemá vliv, zda studenti žijí s rodiči, nebo ne. Více vysokoškoláků při studiu pracuje pouze v Irsku (85 % studentů, kteří žijí sami, 80 % studentů, kteří žijí s rodiči) a Nizozemsku (75 %, 79 %). (Viz Tab. 4 a 5 v Příloze.)

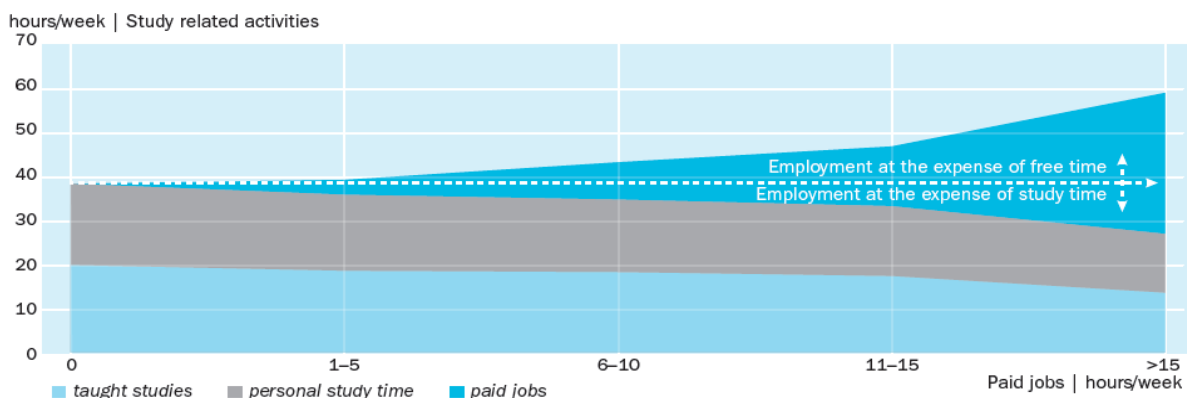
V zemích EUROSTUDENT studenti v průměru stráví 38 hodin týdně aktivitami spojenými se studiem (20 na vyučování a 18 na samostudium). Ukazuje se, že hodiny strávené zaměstnáním snižují čas věnovaný studijním aktivitám v poměru 1:1 na úkor volného času.

Hlavní motivací pro výdělečnou činnost českých studentů je financování životních nákladů: jako hlavní důvod ji uvedlo 64 % pracujících studentů.

Graf 3: Časová dotace aktivit studentů

Time budget of all students for study-related activities by extent of paid employment

Students' time budget by type of activity (in hours/week), cross country average (unweighted)

5. Peněžní příjmy a výdaje studentů

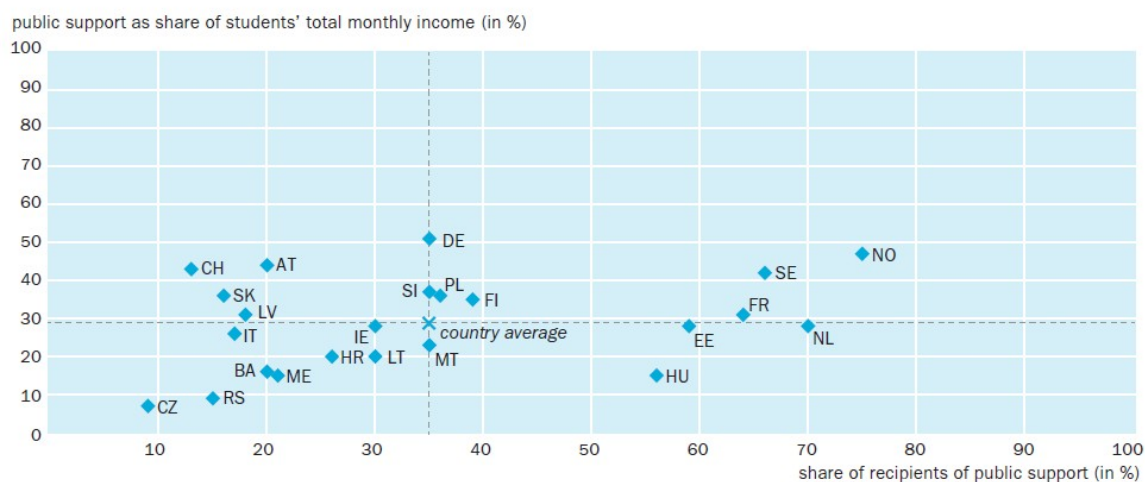
- **Čeští studenti, kteří nežijí s rodiči, mají v průměru k dispozici 496 Euro měsíčně. To je téměř polovina oproti průměru zkoumaných zemí (ovšem bez zohlednění odlišné cenové hladiny).**
- **Podpora studentů z veřejných zdrojů je v ČR vůbec nejnižší mezi evropskými zeměmi: získává ji nejmenší podíl studentů a zároveň tvoří nejnižší podíl jejich příjmů.**
- **Čeští studenti, kteří nežijí s rodiči, v porovnání s ostatními zeměmi získávají z vlastní placené práce téměř největší podíl svých příjmů: necelých 60 %.**
- **Čeští studenti takřka neplatí poplatky za studium.**
- **Jako závažnou svou finanční situaci hodnotí pouze 14 % studentů v ČR, což je druhý nejnižší podíl mezi všemi sledovanými zeměmi.**

Příjmy českých studentů jsou ve srovnání s ostatními zeměmi podprůměrné. Průměrný příjem studentů nežijících s rodiči ve zkoumaných zemích dosahuje zhruba 885 Euro měsíčně, čeští studenti mají k dispozici průměrně 496 Euro. O něco vyšší příjmy mají chorvatští studenti (516 Euro), o něco nižší studenti maďarští (486 Euro) a bulharští (481 Euro). V zemích západní Evropy je průměrný výdělek studentů nežijících s rodiči mnohem vyšší: např. ve Finsku 1 393 Euro, v Nizozemí 1 239 Euro a v Německu 903 Euro. Absolutní hodnoty příjmu studentů však mají relativně nízkou vypovídací hodnotu kvůli odlišné cenové hladině a odlišné míře bohatství jednotlivých zemí. EUROSTUDENT však bohužel nenabízí normalizované hodnoty (např. paritou kupní síly). (Viz Tab. 6 v Příloze.)

Podpora studentů z veřejných zdrojů je v České republice vůbec nejnižší ze všech sledovaných zemí. Získává ji nejmenší podíl studentů a zároveň dosahuje nejnižšího podílu měsíčních příjmů. Průměrně je v evropských zemích podporováno ze státních zdrojů 35 % studentů a tato podpora tvoří 29 % ze všech příjmů studenta. V severských státech, Německu a Polsku však podporu z veřejných zdrojů získává přes 35 % studentské populace (v Nizozemí 70 %, v Norsku až 75 %) a veřejné zdroje zároveň tvoří důležitou část příjmu studentů: v Německu 51 % veškerého příjmu u 35 % studentů, v Nizozemí 28 % u 70 % všech studentů. V ČR získává z veřejných zdrojů podporu pouze 9 % studentů a tvoří 7 % celkového příjmu studenta.

Graf 2: Důležitost příjmů z veřejných financí

Recipients of public support and importance of income source – students not living with parents

Vlastní příjmy ze zaměstnání v ČR tvoří jeden z nejvyšších podílů příjmů studentů, kteří nežijí s rodiči mezi všemi sledovanými zeměmi. Zatímco průměrný samostatně žijící student v těchto zemích financuje placenou práci 35 % svého studia, v České republice je to 58 %. Více své studium financují pouze estonští studenti (60 %). Své studium z nadpoloviční většiny z placené práce financují studenti pouze v pěti zemích: v Estonsku, v ČR, na Maltě, v Polsku a ve Finsku.

Graf 4: Podíl příjmů ze zaměstnání studentů, kteří nežijí s rodiči

Importance of gainful employment by educational background – students not living with parents

Self-earned income as share of total monthly income including transfers in kind

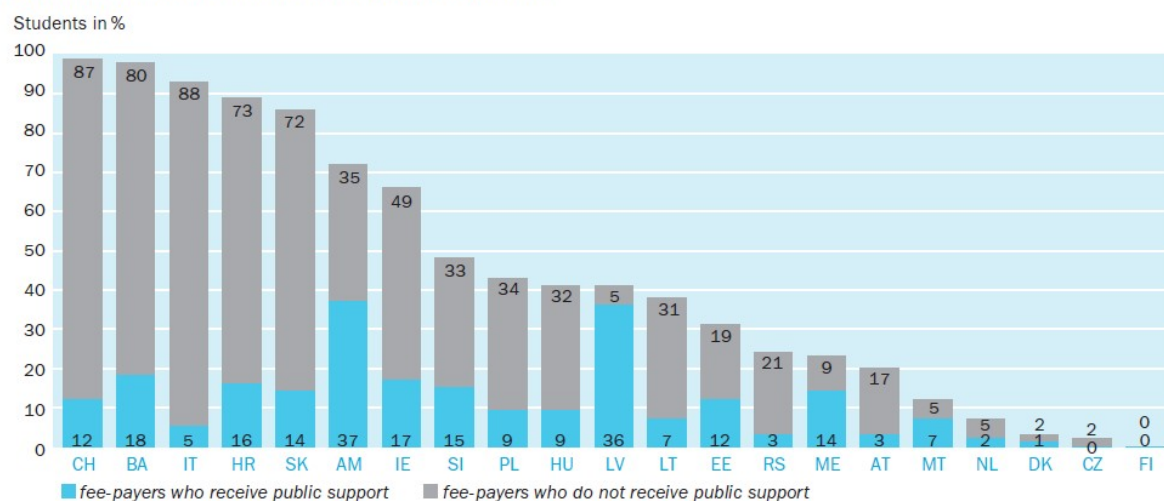

Čeští studenti téměř nejsou zatíženi poplatky za studium: v bakalářském studiu je platí pouze 2 % studentů, což je druhý nejmenší podíl ze všech sledovaných zemí. ČR se tak řadí mezi země s fakticky bezplatným studiem jako je Finsko, Dánsko a Nizozemsko. V zemích jako Polsko, Maďarsko a pobaltské země platí poplatky spojené se studiem necelých 40 % studentů. V zemích jako Švýcarsko, Itálie a Slovensko za studium platí téměř všichni studenti.

Graf 5: Podíl bakalářských studentů, kteří platí poplatky spojené se studiem

Bachelor students by obligation to pay fees and reciepience of public support

Bachelor students (living and not living with parents) who pay fees

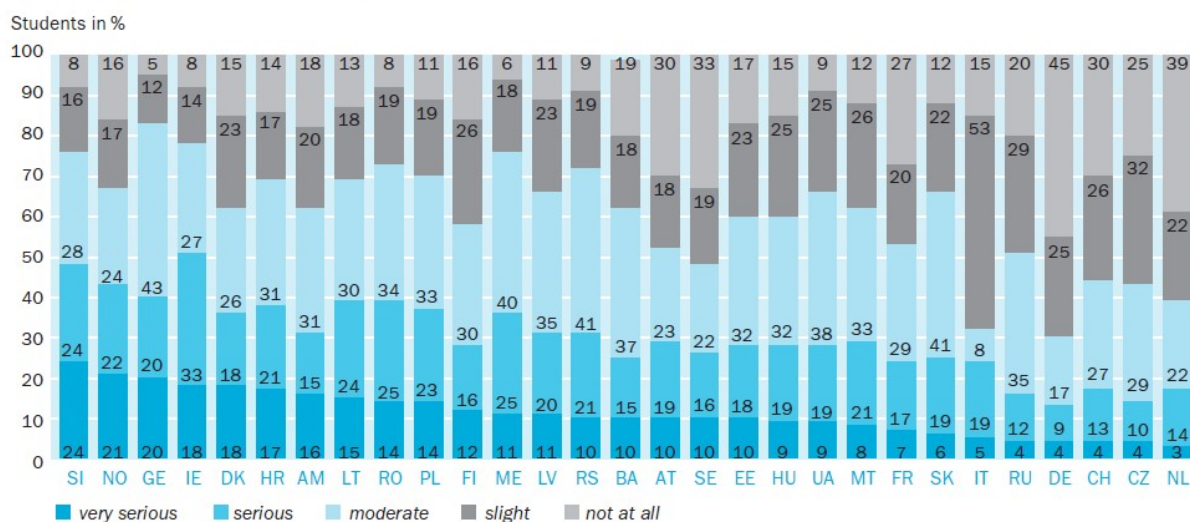

Čeští studenti relativně zřídka považují svou finanční situaci za závažnou: jako takovou ji hodnotí 14 % studentů, což je druhý nejnižší podíl po Německu s 13 %. Svou finanční situaci jako závažnou hodnotí v průměru 30 % studentů v evropských zemích. Pozoruhodný je velký podíl studentů, kteří svou finanční situaci považují za závažnou v bohatých severských zemích se štědrá podporou studentů jako je Dánsko (36 %) a Norsko (43 %).

Graf 7: Hodnocení finanční situace studenta

Students' assessment of their financial situation

Extent of current financial difficulties of all students

Vzhledem k nízké veřejné podpoře studentů a k vysokému podílu pracujících studentů, lze usuzovat, že studenti prací při studiu v ČR výrazně kompenzují náklady na život a studium, byť patrně, vzhledem k tomu, že svou finanční situaci relativně zřídka hodnotí negativně, v dostatečné míře. Takový model však může být problematický pro studenty, kteří mají vlastní rodinu nebo kteří se starají o nějakého člena rodiny. Především však takový model negativně ovlivňuje čas, který studenti tráví studiem.

6. Mezinárodní mobilita

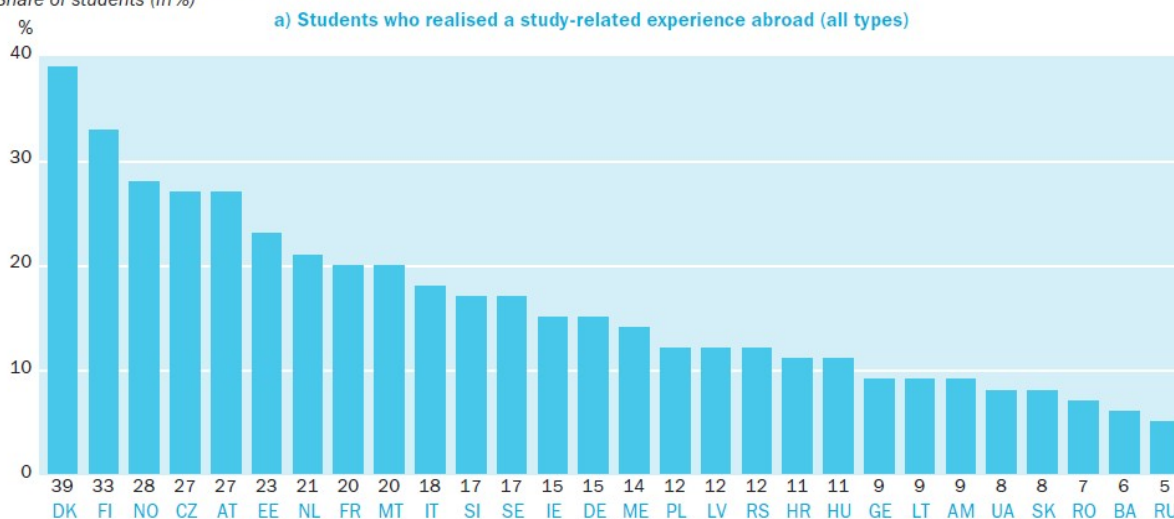
- 27 % českých studentů má zkušenost se studiem v zahraničí, což je jeden z největších podílů ze všech sledovaných zemí. Jako zahraniční studijní zkušenost jsou však chápány i stáže a jazykové kurzy.
- Studium na zahraniční vysoké škole absolvovalo pouze 6 % studentů, tedy lehce podprůměrný podíl ve srovnání s ostatními zeměmi.
- Takto definovaná zahraniční zkušenost je poměrně výrazně sociálně selektivní: zahraniční studijní pobyt na vysoké škole absolvoval dvojnásobný podíl studentů z rodin s VŠ vzděláním proti studentům z rodin bez VŠ vzdělání.
- Finanční náklady jsou důležitou překážkou pro studijní výjezd: jako překážku je vnímá 47 % českých studentů, kteří neplánují studovat na zahraniční vysoké škole. V průměru šetřených zemí však finance jako zásadní překážku uvádí výrazně větší podíl (63 %) takových studentů.
- 67 % studentů uvádí jako hlavní finanční zdroj svého výjezdu veřejné zdroje, což je ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi nadprůměrná hodnota.
- 82 % studentů pro výjezd využívá zdroje rodičů či partnera, což je téměř nejvíce mezi sledovanými zeměmi.
- V ČR se takřka nevyučuje v cizím jazyce: pouze 2 % studia probíhají v cizím jazyce, což je téměř nejmenší podíl ze všech evropských zemí.

27 % studentů v ČR má zkušenost se studiem v zahraničí (které zahrnuje také jazykové kurzy, stáže atp.), což je jeden z nejvyšších podílů ze všech sledovaných zemí. Více studentů studovalo v zahraničí pouze v Norsku (28 %), ve Finsku (33 %) a v Dánsku (39 %). V průměru sledovaných zemí má zahraniční studijní zkušenost 16 % studentů.

Graf 8: Podíl studentů se zahraniční studijní zkušeností

International student mobility rates by type of stay abroad

Share of students (in %)

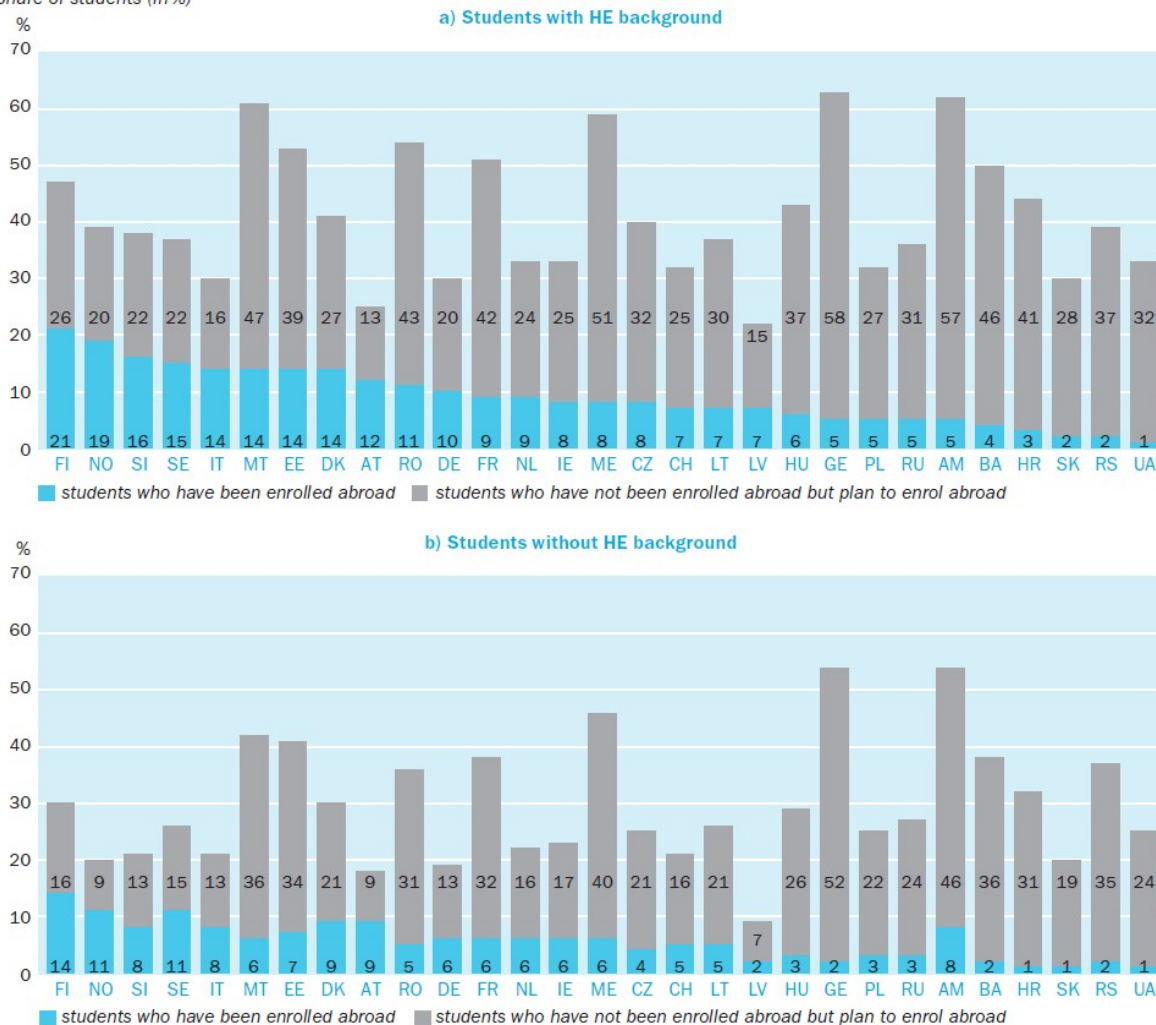

Bez zohlednění stáží a jazykových kurzů však ČR patří spíše k podprůměru evropských zemí: pouze 6 % studentů studovalo na zahraniční vysoké škole proti průměrným 7 %. Poměrně výrazný vliv na studium v zahraničí má přitom vzdělání rodičů: zatímco 8 % studentů z rodin s VŠ vzděláním studovalo vysokou školu v zahraničí, v případě studentů z rodin bez VŠ vzdělání to byly 4 %.

Graf 9 a 10: Studium v zahraničních vysokoškolských studijních programech dle vzdělání rodičů

Foreign enrolment rates and plans by educational background

Share of students (in %)

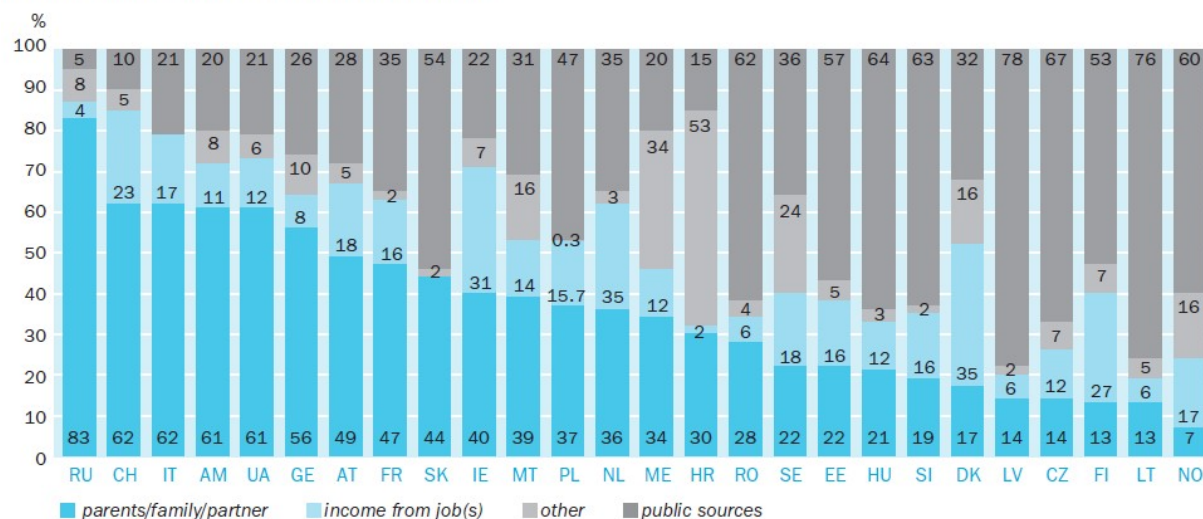
Překážky absolvování studia v zahraničí jsou různé. V průměru všech zemí studenti bez zahraniční zkušenosti, kteří takovou zkušenost ani neplánují, uvádějí náklady spojené s výjezdem (63 %) a oddělení od rodiny, přátel a dětí (47 %). Následují nedostatečné jazykové schopnosti (29 %), problém s uznáním kreditů získaných v zahraničí (24 %) a nedostatek informací od domácí instituce (22 %). Čeští studenti nepocítují jako tak závažný problém finanční náklady: ty jsou překážkou pro 47 % z nich a příliš se neliší ve vnímání závažnosti oddělení od blízkých (49 %), nedostatečných jazykových znalostí (31 %) a uznání kreditů získaných v zahraničí (25 %). Lépe hodnotí také informace poskytované domácí institucí: informovanost jako překážku chápe pouze 14 % z nich.

Nejdůležitějším zdrojem financování studia v zahraničí jsou studijní granty z Evropské unie, jako primární zdroj je uvádí 44,5 % českých studentů. Společně s dalšími granty (resp. veřejnými zdroji) tvoří primární zdroj financí pro 67 % studentů, což je jeden z nejvyšších podílů mezi sledovanými zeměmi: např. ve Finsku je to 53 %, v Norsku 60 %, v Nizozemí 35 % a v Dánsku 32 %.

Graf 11: Primární zdroj financování zahraničního studia

Primary source of funding for (most recent) enrolment abroad

Share of students who have been enrolled abroad (in %)

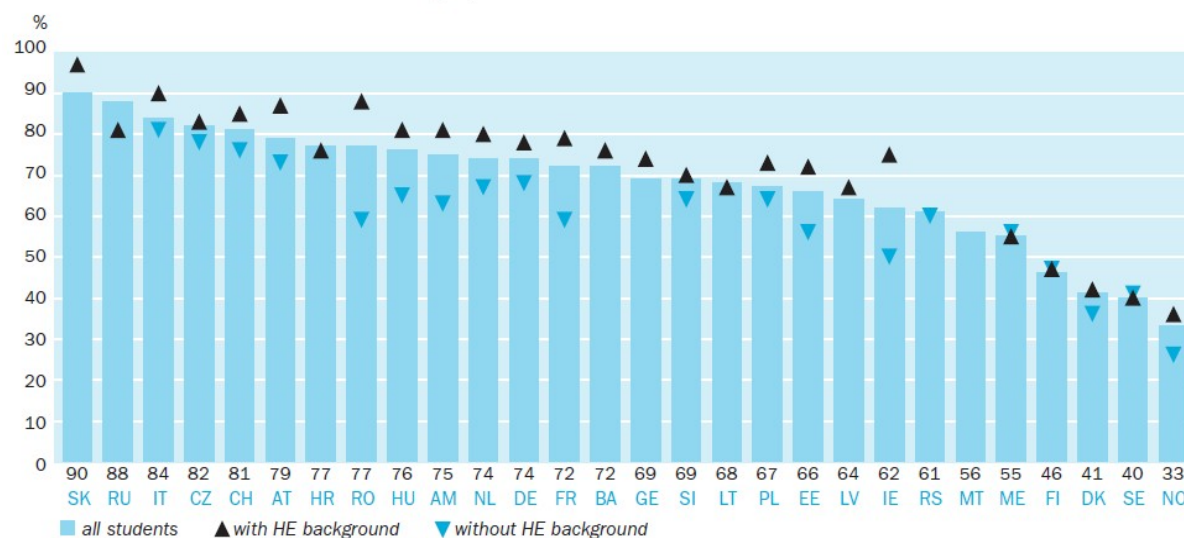
82 % studentů však zároveň pro svůj výjezd využívá podporu své rodiny či partnera, což je rovněž jeden z nejvyšších podílů mezi sledovanými zeměmi.

Graf 12: Využití financí rodiny či partnera pro studium v zahraničí

Figure 10.7

Students utilising funds from their parents, family or partner for their (most recent) enrolment abroad by educational background

Share of students who have been enrolled abroad (in %)

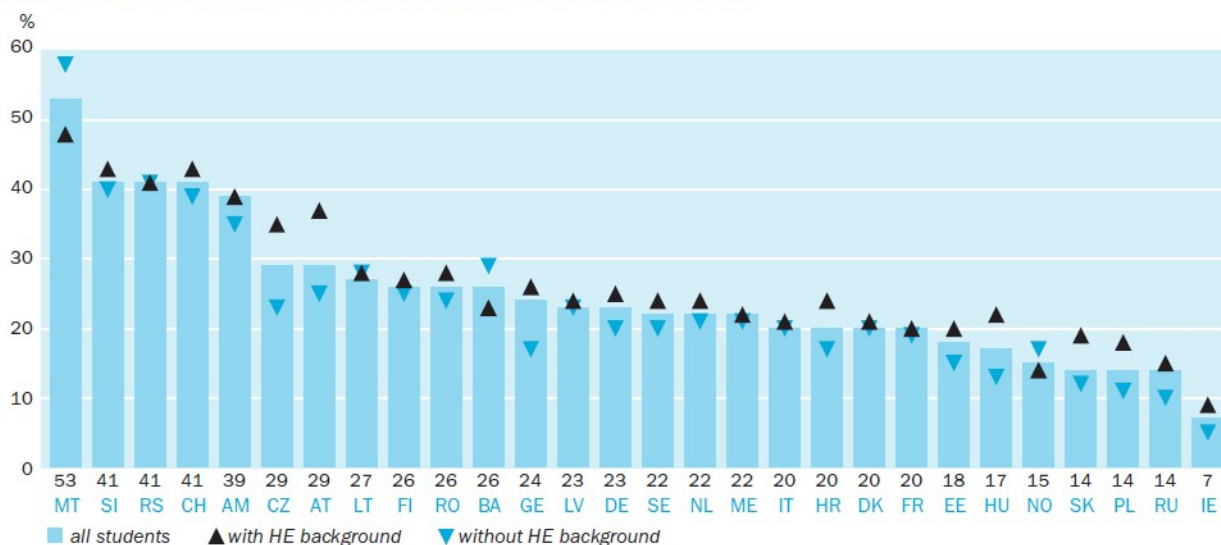

29 % českých studentů uvádí, že ovládá (velmi) dobře alespoň dva cizí jazyky, což je jeden z nejvyšších podílů mezi všemi sledovanými zeměmi. Větší podíl uvádí pouze Malta, Slovinsko, Srbsko, Švýcarsko a Arménie. Je však otázkou, zda výsledky nejsou ovlivněny tím, že někteří studenti jako jeden z cizích jazyků počítali slovenštinu. Z hlediska jazykových kompetencí ve dvou jazycích však panují velké rozdíly mezi českými studenty z rodin s VŠ vzděláním a z rodin bez VŠ vzdělání: rozdíl činí více než 10 p. b. Tento rozdíl patří k téměř nejvyšším mezi všemi sledovanými zeměmi.

Graf 13: Hodnocení vlastních jazykových schopností

Self-assessed foreign language proficiency by educational background

Share of students with (very) good proficiency in at least two foreign languages (in %)

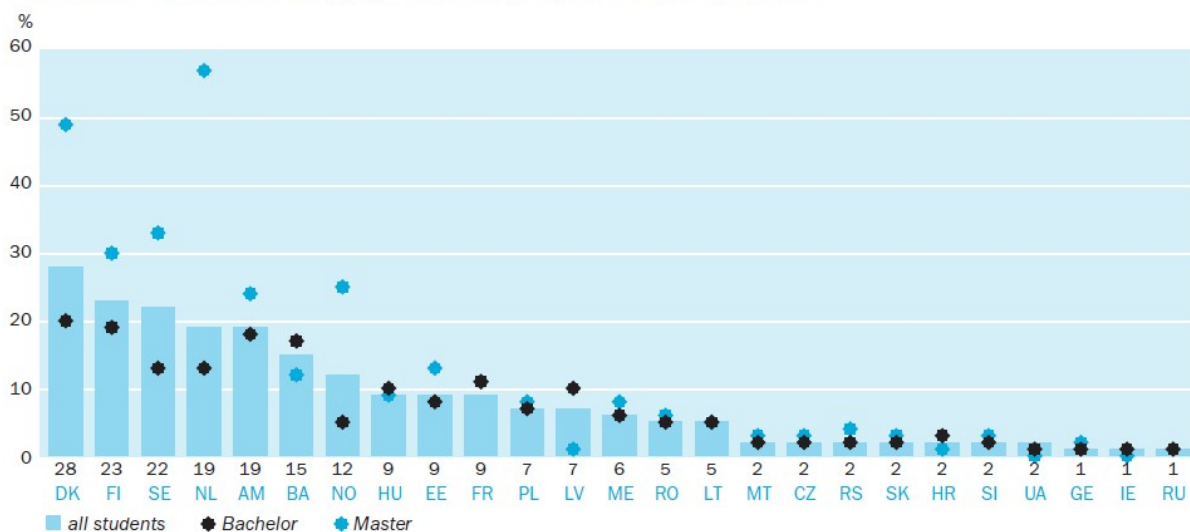

Dobrá úroveň jazykových kompetencí českých studentů však nekoresponduje s mírou domácího studia, které se odehrává v cizím jazyce: Česká republika patří k zemím bývalého východního bloku, v nichž podíl výuky v cizím jazyce nepřesahuje 2 %. V severovýchodních zemích je tento podíl více než 20%.

Graf 14: Podíl výuky v domácích studijních programech v cizím jazyce

Domestic study programmes in foreign languages

Share of students whose domestic study programme is mainly taught in a foreign language (in %)

7. Domácí studium a aspirace

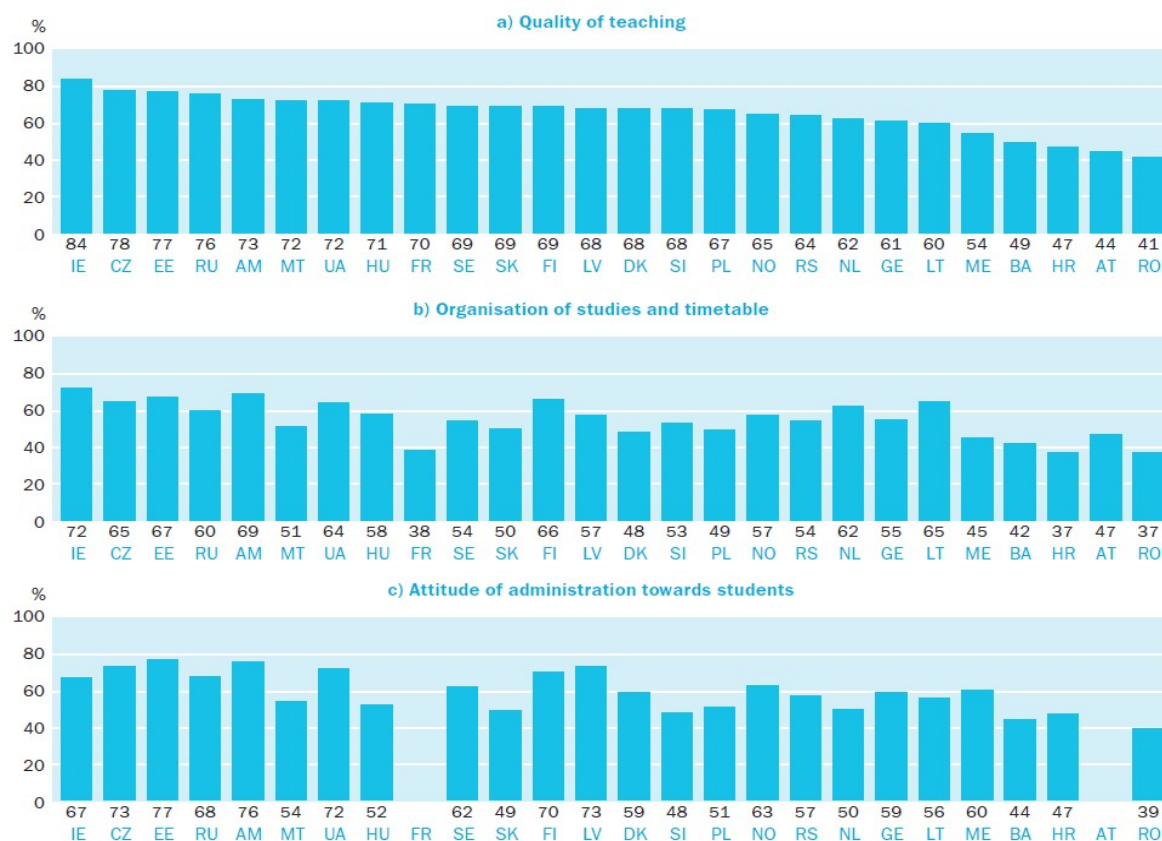
- Čeští studenti jsou nadprůměrně spokojeni s domácími studijními programy.
- Čeští studenti hodnotí nadprůměrně pozitivně své vyhlídky na národním pracovním trhu a podprůměrně na mezinárodním trhu práce.
- Celkem 64 % bakalářských studentů chce pokračovat ve studiu, což je téměř nejvíce studentů ze všech sledovaných zemí.
- Pouze 4 % z těchto studentů však chtějí studovat magisterský program v zahraničí. To je druhý nejnížší podíl ze všech sledovaných zemí.

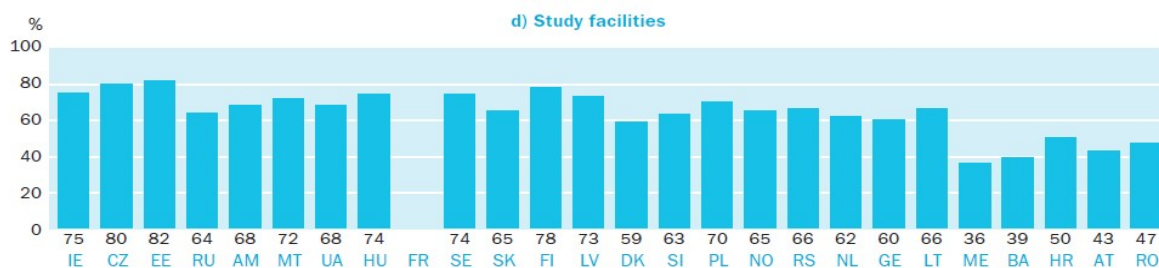
Čeští studenti patří k nejspokojenějším ze všech zemí, které se zúčastnily šetření, co se týče studijního programu. Po irských studentech (84 %) jsou nejčastěji spokojeni s kvalitou výuky (78 %), po estonských studentech (82 %) jsou nejčastěji spokojeni se studijním vybavením (80 %). Nadprůměrně často jsou rovněž spokojeni s organizací studií a rozvrhem a s přístupem administrativy ke studentům. Ve všech oblastech jsou u nás studenti spokojenější než např. studenti v Norsku, Nizozemsku, Dánsku, ale i na Slovensku, v Polsku či Maďarsku.

Grafy 15, 16, 17 a 18: Spokojenost studentů s kvalitou výuky, s organizací studia, s přístupem ke studentům a se studijním vybavením

Students' satisfaction with their current study programme

Share of students who are (very) satisfied with a certain aspect (in %)

Nadprůměrně dobře hodnotí čeští studenti své šance na uplatnění na pracovním trhu: téměř 60 % je hodnotí jako (velice) dobré, zatímco v průměrné evropské zemi je to necelých 50 % studentů. Podprůměrně však hodnotí své šance na mezinárodním trhu práce: jako (velice) dobré je hodnotí necelých 30 % oproti průměru 40 %. Čeští studenti jsou tak ohledně svého uplatnění na mezinárodním trhu práce druzí nejpesimističtější ze všech sledovaných zemí.

Graf 19: Očekávané uplatnění na národním a mezinárodním trhu

Students' assessment of their chances on the (national vs. international) labour market

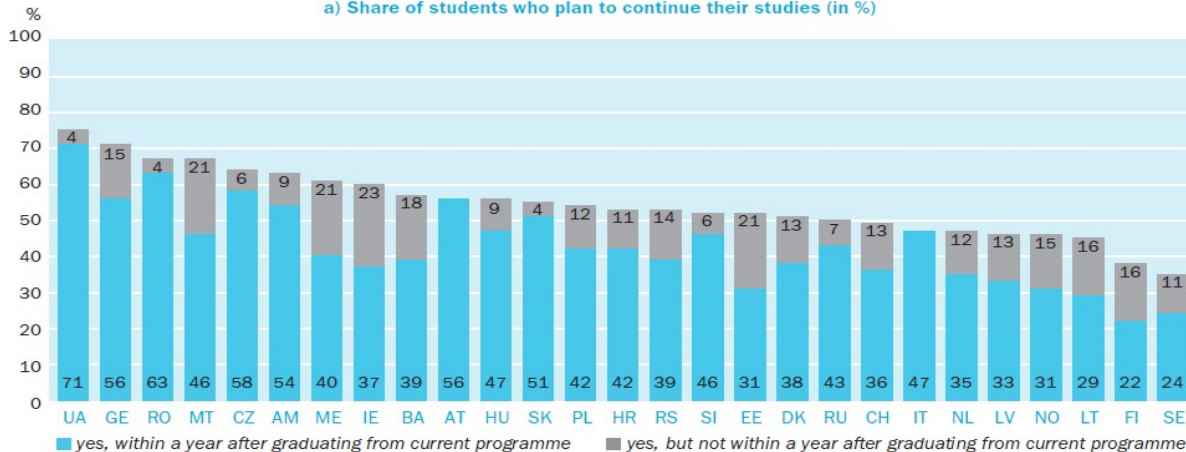
Share of students assessing their chances on the labour market as (very) good (in %)

Téměř dvě třetiny českých studentů chtějí pokračovat ve studiu. Jde o jeden z nejvyšších podílů po Ukrajině (75 %), Gruzii (71 %), Rumunsku (64 %) a Černé Hoře (67 %).

Graf 20: Pokračování ve studiu

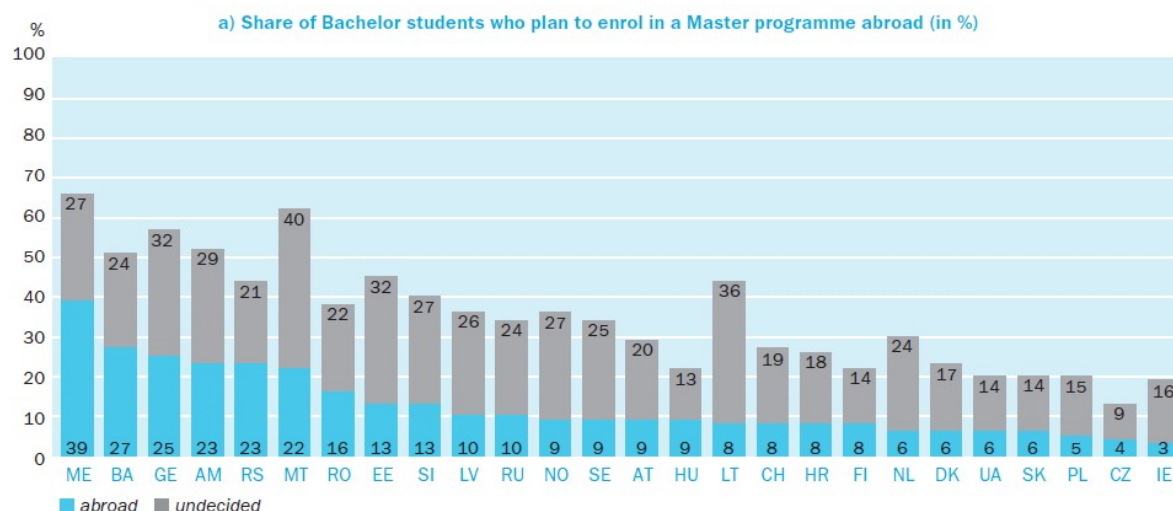
a) Share of students who plan to continue their studies (in %)

Téměř všichni bakalářští studenti v ČR, kteří chtějí pokračovat v dalším studiu, chtějí i nadále studovat v ČR. Pouze 4 % by chtěli magisterský program studovat v zahraničí (9 % nerozhodnuto). Podobně je na tom Irsko (3 %), Polsko (5 %), Ukrajina (6 %), Slovensko (6 %), Dánsko (6 %) a Nizozemí (6 %). Celkově je však tento podíl druhý nejnižší ze všech sledovaných zemí.

Graf 21: Pokračování studia v zahraničí

Bachelor students' plans for continuation of studies abroad by educational background

SEZNAM ZKRATEK

AM	Arménie	LT	Litva
AT	Rakousko	LV	Lotyšsko
BA	Bosna a Hercegovina	ME	Černá Hora
CH	Švýcarsko	MT	Malta
CZ	Česka republika	NL	Nizozemsko
DE	Německo	NO	Norsko
DK	Dánsko	PL	Polsko
EE	Estonsko	RO	Rumunsko
FI	Finsko	RS	Srbsko
FR	Francie	RU	Rusko
HR	Chorvatsko	SE	Švédsko
HU	Maďarsko	SI	Slovinsko
GE	Gruzie	SK	Slovensko
IE	Irsko	UA	Ukrajina
IT	Itálie		

PŘÍLOHA

Tab. 1: Podíl žen dle typu studia

Female students by field of study, type of higher education institution, and education background

Share of students (in %)

Country	All students	Humanities	Engineering	University	Non-university	With HE background	Without HE background
AM	55	77	29	55	58	55	58
AT	54	67	27	54	55	53	55
BA	58	71	43	58	43	54	61
CH	52	61	22	51	54	51	54
CZ	57	66	30	57	56	55	59
DE	48	66	21	52	40	48	48
DK	55	70	20	57	54	57	51
EE	59	71	31	60	57	57	65
FI	54	65	16	54	53	53	56
FR	54	69	28	58	43	52	55
GE	56	83	20	56	–	54	63
HR	56	75	30	59	45	55	58
HU	55	64	22	53	62	52	58
IE	49	61	17	55	43	52	48
IT	57	74	32	57	–	51	59
LT	58	73	27	60	55	56	65
LV	59	75	19	60	57	56	65
ME	55	76	33	55	–	56	54
MT	55	70	24	58	44	61	58
NL	53	61	19	52	53	53	53
NO	61	63	28	58	63	58	65
PL	59	74	36	57	61	57	61
RO	59	63	42	59	–	62	63
RS	51	60	27	51	51	49	53
RU	65	79	43	64	75	63	70
SE	58	64	27	58	–	57	60
SI	58	70	24	59	52	54	62
SK	58	59	46	58	–	51	64
UA	58	79	27	71	53	57	61

Tab. 2: Charakteristiky studentů, jejichž rodiče mají a nemají terciární vzdělání

Students with and without higher education background by transition route, type of study programme, type of HEI, and field of study

Share of students (in %)

Country	All students		Delayed Transition		Bachelor		Master		University		Non-university		Humanities		Engineering	
	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground	With HE back-ground	Without HE back-ground
AM	73	27	65	36	74	26	74	26	74	26	64	36	71	30	78	22
AT	33	67	13	87	32	68	31	69	36	64	20	81	35	65	32	68
BA	48	52	41	59	48	52	51	49	48	52	76	24	53	47	54	46
CH	58	42	48	52	57	43	63	37	64	36	50	50	61	39	64	36
CZ	48	52	27	73	45	55	56	44	49	51	38	62	49	51	50	50
DE	70	30	63	37	67	33	73	27	73	27	63	37	72	28	68	32
DK	74	26	76	24	74	26	81	20	78	22	70	30	76	24	75	25
EE	55	45	35	65	52	48	61	39	60	40	41	59	61	39	56	44
FI	66	34	55	45	63	37	71	29	72	28	58	42	68	32	62	38
FR	58	42	45	55	56	44	56	44	56	44	63	37	56	44	59	41
GE	75	25	81	19	74	27	83	17	75	25	–	–	69	31	77	23
HR	47	53	25	75	43	57	50	50	50	50	36	64	49	52	51	50
HU	56	44	38	62	53	47	56	44	55	45	58	42	61	39	53	48
IE	48	52	30	70	49	51	49	52	58	43	39	62	49	51	48	52
IT	28	72	15	85	24	76	30	70	28	72	–	–	26	74	31	69
LT	64	36	44	56	63	37	71	30	71	30	49	51	74	26	64	36
LV	65	35	56	44	66	34	69	31	66	34	64	36	63	37	68	32
ME	54	46	55	45	53	47	62	38	54	46	–	–	57	43	57	44
MT	28	72	•	•	33	67	27	73	28	72	24	76	29	71	37	63
NL	52	48	33	67	50	50	61	39	65	35	44	56	64	36	52	49
NO	64	36	–	–	63	37	71	29	70	30	59	41	69	31	67	33
PL	47	53	–	–	46	54	45	55	50	50	42	58	56	44	46	54
RO	40	61	29	71	41	59	35	65	40	61	–	–	54	47	29	71
RS	45	55	39	62	48	52	34	66	46	54	35	65	44	56	37	63
RU	54	46	31	69	53	47	65	35	55	45	38	62	55	46	54	46
SE	62	39	57	43	61	39	66	35	62	39	–	–	67	33	61	40
SI	56	44	33	67	56	44	47	53	59	41	35	65	63	37	54	46
SK	40	60	27	73	38	63	41	59	40	60	–	–	41	59	40	60
UA	66	34	54	46	64	36	73	27	68	32	65	35	68	33	66	34

Tab. 3: Časová dotace studentů

Time budget of students not living with parents by educational background and age groups

Students' time budget by type of activity (in hours/week)

Country	With HE background			Without HE background			Younger than 22 years			At least 22 but younger than 25 years			At least 25 but younger than 30 years			At least 30 years		
	Taught studies	Personal study time	Paid jobs	Taught studies	Personal study time	Paid jobs	Taught studies	Personal study time	Paid jobs	Taught studies	Personal study time	Paid jobs	Taught studies	Personal study time	Paid jobs	Taught studies	Personal study time	Paid jobs
AM	31	28	4	27	27	7	30	27	4	33	25	7	23	29	5	29	37	8
AT	12	20	11	12	18	15	16	19	4	14	21	9	11	19	15	9	14	24
BA	19	13	3	20	14	3	21	15	1	19	14	2	19	12	5	13	8	24
CH	19	16	9	18	14	13	26	15	3	22	16	7	18	15	12	14	13	17
CZ	16	10	14	14	9	19	20	10	7	17	10	12	11	10	23	5	8	38
DE	18	18	7	19	17	8	22	16	4	19	17	7	16	20	10	14	17	15
DK	15	17	7	16	16	6	18	15	5	17	15	7	13	19	7	14	19	6
EE	16	16	15	16	14	16	19	13	7	15	16	13	13	18	20	13	14	29
FI	16	16	10	16	15	13	22	13	4	18	15	8	15	17	12	12	16	18
FR	21	16	4	20	14	4	23	14	1	19	16	5	16	16	9	13	16	13
GE	18	14	8	19	14	7	20	15	4	16	11	16	13	11	23	11	15	25
HR	19	19	9	19	17	12	22	19	4	17	19	9	16	19	19	11	14	36
HU	21	14	12	21	13	17	25	15	4	22	14	8	18	12	24	17	11	34
IE	18	16	10	18	16	12	20	14	5	19	20	8	18	16	14	15	17	16
IT	19	25	4	17	22	8	21	25	1	19	25	4	13	21	12	10	16	25
LT	18	17	4	18	16	3	20	15	2	16	18	6	14	16	5	16	17	6
LV	18	15	15	18	15	15	19	16	6	17	14	21	15	13	31	15	11	32
ME	14	16	16	16	14	14	17	16	7	14	14	14	14	15	21	12	11	27
MT	8	15	24	14	20	24	-	-	-	-	-	-	14	20	22	10	16	31
NL	14	18	9	12	18	14	16	17	6	15	19	8	12	20	13	8	18	24
NO	12	19	13	12	15	19	16	18	7	14	19	10	12	21	13	8	13	26
PL	21	13	27	22	14	29	21	14	25	21	13	29	23	14	31	23	12	34
RO	18	15	10	18	13	13	19	14	5	18	13	9	16	13	19	16	12	32
RS	19	17	7	19	19	5	20	18	4	18	18	4	18	19	10	19	16	16
RU	25	14	6	23	12	8	26	13	4	22	14	11	18	9	14	9	1	26
SE	12	24	8	10	24	12	16	23	2	13	25	5	12	26	8	7	22	20
SI	20	19	11	19	15	16	23	17	5	20	17	12	14	16	18	16	18	33
SK	19	14	10	18	14	13	21	15	5	18	14	9	13	11	27	11	10	36
UA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tab. 4 a 5 Pracující studenti, kteří žijí s rodiči, a pracující studenti, kteří nežijí s rodiči

Employment rate during term-time of students not living with parents

Students' employment rate (in %)

Country	All students	Bachelor	Master	High intensity	Low intensity	With HE background	Without HE background	Delayed
AM	18	16	30	12	•	18	19	16
AT	64	59	72	48	80	60	66	71
BA	21	21	26	11	34	23	20	51
CH	66	62	72	45	86	65	72	82
CZ	67	67	69	44	83	64	71	89
DE	58	55	71	47	78	58	59	65
DK	58	59	61	47	65	88	54	60
EE	67	64	81	51	80	65	70	80
FI	57	54	61	43	74	55	59	61
FR	42	39	58	33	52	42	43	56
GE	25	19	62	12	45	26	24	•
HR	43	40	61	33	63	39	46	73
HU	49	49	66	27	73	45	54	80
IE	85	83	89	84	90	84	85	90
IT	26	27	36	13	54	15	30	70
LT	21	18	39	15	32	20	21	35
LV	49	31	84	32	73	49	49	65
ME	52	47	82	33	68	55	48	63
MT	66	48	76	40	84	65	72	–
NL	75	75	73	60	83	73	78	87
NO	59	53	58	45	79	57	64	–
PL	65	59	74	46	79	63	65	–
RO	34	28	57	18	72	30	35	70
RS	24	22	30	16	38	28	21	37
RU	29	26	60	39	16	27	32	63
SE	53	51	52	34	79	50	59	64
SI	–	–	–	–	–	–	–	–
SK	–	–	–	–	–	–	–	–
UA	25	25	25	20	29	26	22	33

– no data • too few cases

Employment rate during term-time of students living with parents

Students' employment rate (in %)

Country	All students	Bachelor	Master	High intensity	Low intensity	With HE background	Without HE background	Delayed	At least 30 years
AM	25	23	45	18	33	25	25	42	58
AT	56	52	64	45	70	53	58	60	65
BA	22	22	25	18	23	22	22	20	6
CH	59	57	71	43	76	57	64	70	72
CZ	67	64	74	45	78	69	65	78	94
DE	60	58	64	51	79	59	62	63	72
DK	49	52	•	53	60	54	52	48	•
EE	59	55	78	48	75	61	57	64	87
FI	27	39	•	28	•	27	42	•	•
FR	41	40	63	35	45	42	40	47	46
GE	26	22	91	17	42	27	22	16	•
HR	45	43	58	36	50	42	49	67	78
HU	41	41	51	25	59	39	43	59	78
IE	80	80	77	80	83	78	82	86	85
IT	27	27	35	19	39	22	29	56	64
LT	23	22	35	19	39	22	29	•	•
LV	49	40	79	41	63	49	50	51	•
ME	50	45	77	32	62	50	51	64	82
MT	47	38	73	24	85	29	52	–	–
NL	79	79	70	71	81	77	81	75	69
NO	59	60	76	55	57	59	58	–	•
PL	63	61	72	42	75	61	66	–	63
RO	30	23	55	11	67	26	31	55	•
RS	22	21	26	19	30	25	19	29	50
RU	26	25	51	33	20	23	34	45	•
SE	48	52	49	43	59	44	55	56	•
SI	–	–	–	–	–	–	–	–	–
SK	–	–	–	–	–	–	–	–	–
UA	26	25	30	21	39	28	23	40	–

– no data • too few cases

Tab. 6: Měsíční příjmy studentů podle typu programu a podle toho, zda žijí s rodiči

Total monthly income including transfers in kind of Bachelor and Master students by basic type of housing

Income in Euro (arithm. mean)

Country	Bachelor students		Master students	
	Living with parents	Not living with parents	Living with parents	Not living with parents
AM	212	269	283	238
AT	693	1,027	838	1,131
BA	378	474	385	539
CH	1,474	2,143	1,624	2,174
CZ	256	499	326	491
DE	689	878	789	978
DK	851	1,154	1,075	1,198
EE	386	545	611	763
FI	912	1,264	860	1,900
FR	494	936	636	1,092
GE	334	376	395	499
HR	402	497	463	563
HU	323	476	364	527
IE	733	975	990	1,290
IT	–	658	–	721
LT	533	569	611	626
LV	576	504	624	763
ME	545	535	630	679
MT	541	728	846	1,491
NL	721	1,214	886	1,290
NO	1,471	2,080	1,528	2,434
PL	338	409	353	504
RO	–	–	–	–
RS	314	330	324	351
RU	–	–	–	–
SE	1,735	2,059	1,401	1,916
SI	542	639	592	752
SK	478	422	539	469
UA	–	–	–	–